

Aan College B & W gemeente Waalwijk, per email

Betreft: Vragen ex art 37 RvO: locatie insteekhaven containerterminal

Waalwijk, 9 september 2012

Geacht college,

Hier willen we u allereerst een compliment maken voor de moed om te kiezen voor een containerhaven buiten de sluis. Na de jarenlange overtuiging dat dit 'binnen de sluis' moest worden opgelost, maakt uw voorstel 'Business Case Haven' nu de weg vrij voor een transportmodaliteit waar de logistieke economie van Waalwijk en regio zeer bij is gebaat.

U kiest nu ook voor het voorgestelde concept om de financiering in een werkelijk PPS-consortium te brengen waarbij Waalwijk niet meer alleen staat voor deze miljoenenklus. Na jarenlange onzekerheid en vertraging is dit een wijze keuze voor het nu z.s.m. realiseren van een ijzersterke, nieuwe vestigingsvoorwaarde voor de Maasstad en haar achterland. We hopen op succes en grote voortvarendheid in het vervolg.

Maar.... toch is bij uw keuze één optie naar onze mening helaas en ten onrechte onderbelicht gebleven en daarom nauwelijks tegen de andere mogelijkheden afgewogen. Aan de vooravond van een ingrijpende beslissing die we maar één keer zo goed mogelijk kunnen nemen, vragen we daarvoor andermaal uw aandacht. Pas na een echt volledige afweging kunnen we vaststellen of de oostelijke insteek inderdaad de beste en meest haalbare is.

Het gaat hierom. Toen u de studie naar de business case containerterminal inzette, hebben we u gevraagd ook de optie van een haven in de uiterwaard op de kop van de Midden-Brabantweg te onderzoeken, een pleidooi dat we sindsdien meerdere malen hebben herhaald met onderhandse vragen en in ambtelijke en politieke contacten. Dat had helaas geen tastbaar resultaat. Nog onlangs, tijdens de laatste vergadering van de commissie ruimte hebben we opnieuw een dringend beroep op u gedaan om door te gaan met de voorbereidingen voor de oostelijke insteekhaven, maar de resterende tijd óók te gebruiken om – geheel parallel daaraan - tevens en alsnog die 'vergeten' optie benoorden Haven VII te onderzoeken.

Uw portefeuillehouder gaf aan dit eerst in het college te willen bespreken en heeft inmiddels gereageerd met een memo en twee onderliggende documenten (brief Rijkswaterstaat en mailbericht provincie) waaruit zou blijken dat de uiterwaard-west geen optie kan zijn vanwege de stellingname van Provincie en Rijkswaterstaat. De daartoe opgevoerde brief van Rijkswaterstaat 5-7-12 is van mevrouw 't Zand, dezelfde die destijds in Waalwijk een havenschouw en een ontmoeting had met de portefeuillehouder. Deze brief kwam na afronding van de business case als reactie op de gepresenteerde keuze insteekhaven oost (zie de inleiding van de brief).

De RWS-brief gaat nergens specifiek over een optie uiterwaard kop Midden-Brabantweg. Sterker nog: uit deze brief is daaromtrent niets op te maken behalve wellicht een algemene opmerking i.v.m. de Overdiepse Polder 'dat obstakels benedenstrooms in de uiterwaarden niet wenselijk zijn.' Wij nemen aan dat het hier benedenstrooms van deze polder betreft i.v.m. de vrije afvoer van eventueel in de polder binnengestroomd water na een periode van hoogwaterstanden. Verder wordt slechts gerefereerd aan de drie keuzen (niets doen, sluis vervangen of oostelijke insteekhaven) waarbij RWS dan die laatste vanuit nautisch oogpunt de meest wenselijke noemt. Ergo: uit deze brief van RWS valt geen oordeel over de variant uiterwaard winterbed West af te leiden – die is eenvoudig niet ter sprake geweest.

Sterker nog: we herinneren u er hierbij aan dat bij de genoemde ontmoeting in 2009 met de heren Van Dongen en gedetacheerd ambtenaar Bleekendaal deze mevrouw 't Zand (beleidsmedewerker voor de Bergsche Maas benedenstrooms) en haar RWS-collega nautische

zaken al een door hen uitgetekend plan voor een containerhaven in het winterbed van de uiterwaarden bij zich hadden. Dat plan is letterlijk uitgebreid op tafel geweest. Zij boden de gemeente daarbij aan zitting te nemen in een stuur/onderzoeksgroep om een uiterwaardenvariant óf een van de andere ingebrachte opties te onderzoeken, een uitnodiging waarvan naar ons weten geen gebruik is gemaakt. Uw portefeuillehouder meende toen dat het bij een 'quick scan' van dat buiten-de-sluis-plan kon blijven en hield vast aan sluis-vervanging.

Het enige andere document wat u anno nu aandraagt ter ondersteuning van uw negatieve oordeel over de 'kop Midden-Brabantweg' is die print van het mailtje 'Hallo Paul', op 10 mei 2012 verzonden door Mark Kemperman, een provinciaal planoloog, aan de in Waalwijk gedetacheerde havenambtenaar Paul Smolders. Daarin zegt die planoloog op familiale toon tegen Smolders dat de 3^e variant Insteekhaven Winterbed Uiterwaard niet is beschouwd omdat de provincie deze variant – kennelijk op gezag van planoloog Kemperman - om de volgende redenen 'niet aanvaardbaar' vindt:

- waterkerend + stroomvoerend vermogen Bergsche Maas mogen niet aangetast;
- strijdigheid met lange termijn reservering winterbed overzijde rivier / lange termijn opgave Bergsche Maas;
- aanduiding Ecologische Hoofd Structuur, waardoor riviergebonden ontwikkelingen alleen kunnen op basis van een groot openbaar belang en de afwezigheid van alternatieve locaties / oplossingen;
- aanduiding 'cultuurhistorisch vlak' en strijdigheid met / onaanvaardbaarheid binnen het streven naar ruimtelijke kwaliteit en landschappelijk effect.

Met alle respect: dit is een mailtje uitgewisseld tussen twee ambtenaren waarbij bestaand beleid wordt geciteerd maar een zakelijke / politieke beleidsafweging niet is gemaakt. Er is geen oordeel geveld n.a.v. een specifieke beschouwing van de situatie (die heeft niet plaatsgevonden), er zijn dus ook geen belangen tegenover elkaar gezet en er is slechts tussen twee ambtenaren geciteerd wat volgens een van hen algemeen beleid is. Daar zou op hoger niveau dus aan af te doen zijn, als ook andere factoren worden meegewogen dan die planoloog Kemperman per email uit het boekje opsomt.

Deze uitvoerige inleiding brengt ons tot enkele vragen, als volgt:

1) Waarom / op basis waarvan is aan ECORYS niet de specifieke opdracht meegegeven om bij de alternatieven (niets doen, sluis vervangen, oostelijke insteek) ook een terminal op de kop van de Midden-Brabantweg achter het vrachtwagen-parkeerterrein en direct grenzend aan de Maas te onderzoeken? We hebben die optie herhaaldelijk aangereikt. Gevraagd naar een oordeel over die variant hield ECORYS het op: 'Niet aan de orde, ons is in de opdracht niet gevraagd die te onderzoeken.'

2) Is afgezien van het mailtje 'Hallo Paul' en mondelinge contacten Kemperman / Smolders uitputtend met provincie en Rijkswaterstaat overlegd alvorens te besluiten de variant 'buiten-west' op kop van het verlengde van de Midden-Brabantweg buiten beschouwing te laten? Met / door wie dan en waar kunnen we de overwegingen dienaangaande vinden?

3) Bent u met ons eens dat de ligging van die locatie, direct aan de Midden-Brabantweg en dus de A59 / N261 ruimte-technisch eigenlijk niet beter kán in verband met de logistieke afwikkeling? Temeer daar een goed deel van de vracht – gezien de regionale taakstelling - van buiten het havenindustrie-complex van Waalwijk zal komen en gaan (te weten vanuit de regio Midden-Brabant en vice versa, denk ook aan de railterminal Tilburg) en dan dus niet verder het industriegebied in hoeft dan vanaf A59 / N261 even door te steken via de verlengde Midden-Brabantweg? En temeer daar rechtstreeks vanaf de rivier invaren en verlaten van zo'n terminal de schippers veel extra gemak en tijds winst oplevert en de verladere dus extra efficiëntie bezorgt (minimale laad/lostijden)?

4) Heeft u overwogen dat het transport-technisch weinig uitmaakt of lokale lorries met containers nu vanuit Haven 7 (en overige) naar de oostelijke insteek rijden of omgekeerd vanuit Haven 6 etc. naar de kop van de Midden-Brabantweg? En dat de meeste 'lokale' containers naar verwachting vanaf Haven VII e.o. zullen komen & gaan?

5) Heeft u overwogen om het Rijk, cq. Rijkswaterstaat een bijdrage in natura te vragen door land in de uiterwaard om niet aan de gemeente ter beschikking te stellen (daar lijdt het Rijk geen enkel fysiek verlies mee) teneinde aanleg mogelijk te maken? En mocht Waalwijk over dit land kunnen beschikken om dat dan tegen een prijs in de combinatie in te brengen om een verdienmodel te realiseren? Is dit overlegd en zo ja met wie / op welk niveau? Als zo'n transactie (om niet verkregen gronden verkopen) onmogelijk is, wat zijn dan andere mogelijke inverdieneffecten van het gebruik van eventueel om niet door het Rijk in te brengen gronden?

6) Is nagegaan of het maken van werk met werk in de uiterwaarden goedkoper is dan de aanleg van de terminal in de oost-variant? Er hoeft dan geen primaire waterkering te worden verlegd, en uitgegraven grond kan ter plekke dienen om de containerterminal mee aan te leggen. Zijn die omstandigheden financieel gunstiger dan grond- en dijkwerken 'oostwaarts'?

7) Kennelijk heeft u gaandeweg toch nog de noodzaak gevoeld (begin mei 2012, toen het onderzoek reeds bijna was afgerond) bij de provincie mondeling te informeren naar een optie in het winterbed, getuige dat mailtje 'Hallo Paul'. Waarom en waarom toen pas en waarom is het uiteindelijk kennelijk bij die ene mail met die ene reactie van die ene planoloog ter bevestiging van een 'mondeling contact' tussen twee ambtenaren gebleven? Acht u dit voldoende basis voor zo'n belangrijk besluit?

8) Kunt u per onderdeel en zo precies mogelijk uitleggen wat met de argumentatie in het mailtje van ambtelijk planoloog Kemperman wordt bedoeld? Wij kunnen die op belangrijke punten niet volgen, laat staan wegen. Is over die argumentatie en de eventuele afwijking daarvan wegens 'grotere belangen' ook op hoger niveau met de overlegd (bijvoorbeeld met Gedeputeerde Staten) en zo ja, wat was daarvan de uitkomst, zo nee, waarom niet?

9) Bent u het met ons eens dat onder het motto 'baat het niet, schaden doet het evenmin' het gevraagde onderzoek van de optie 'buiten-west' nodig is voor een volledige afweging? Bent u bereid om de resterende maanden die gemoed zijn met het afronden van de optie insteekhaven oost te gebruiken om parallel daaraan tevens alsnog 'west-buiten' in beeld te brengen (niet zijnde een 'quick scan' maar in de vorm van echt invullend onderzoek?)

10) Daarbij geven we graag nog het volgende mee. Het is ons duidelijk dat bij het verdienmodel en de haalbaarheid niet alleen naar de belangen van de gemeente Waalwijk moet worden gekeken. De belangen van bouwers / projectontwikkelaars / deelnemers / partners zijn evenzeer doorslaggevend voor het welslagen van deze publiek-private win-win-constructie. Eén van die belangen is, naar wij vernemen, dat deelnemende ontwikkelaars / bouwers de mogelijkheid wensen om naast deze 'natte werken' op het land ook ontwikkelcapaciteit te verkrijgen, naar verluidt voor ruwweg 30 hectaren. In de oost-insteekvariant wordt deze capaciteit wellicht gepland in het gebied tussen Milieustraat en Maas. Maar bent u met ons eens dat het geen doorslaggevend verschil maakt waar deze hectaren precies liggen, ten oosten of ten westen van de huidige binnenhaven? Immers: de containerterminal zal beschikbaar komen aan logistieke partners op alle delen van de haventerreinen en u heeft al aangegeven dat de infrastructuur daartoe bestaat en / of wordt aangepast en dat ROC ermee uit de voeten kan. 'Buiten-West' heeft dan geen nadeel, maar als extra wél het genoemde voordeel dat regionaal vrachtverkeer – van buiten Waalwijk – niet over het gehele haventerrein hoeft, immers slechts over de verlengde Midden-Brabantweg.

Tenslotte: Op 13 september moeten we raadsbeslissing nemen n.a.v. het voorstel Business Case Haven. Daarom vragen we u deze ex 37-vragen nog voor de 13-e september te beantwoorden opdat we de keuze op basis van het volledige beeld kunnen maken en er geen vertraging optreedt. Vandaar ook het pleidooi om het een te doen (doorontwikkeling oost-variant) en gelijktijdig het ander niet te laten (de komende maanden alsnog de 'buiten-west-variant' volwaardig onderzoeken) zodat straks een afgewogen eindkeuze mogelijk is.

**Met dank voor uw medewerking,
namens de fracties van Lokaal belang en D66 Waalwijk,**

Jan van Dinther en Pieter den Hollander